

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut
Direcció General
de Salut Pública i Consum

Instrucció de la directora general de Salut Pública i Participació per la qual s'implanta la vacunació amb dTpa durant l'embaràs amb l'objectiu de prevenir els casos greus de tos ferina a lactants.

En els darrers anys s'ha vist un augment de la incidència de la tos ferina a països del nostre àmbit amb elevades cobertures de vacunació mantingudes durant molts d'anys, cosa que posa en evidència la progressiva disminució de la protecció conferida per la vacuna a mesura que passa el temps des de la darrera dosi administrada. El problema és doble: per una banda, disminueix la protecció individual de les persones vacunades i, per altra, no hi ha una interrupció de la transmissió que protegiria les persones més vulnerables que, en el cas de la tos ferina, són els nadons i lactants, que tenen un risc molt elevat de patir complicacions greus i no es poden protegir amb la vacunació abans de les 6 - 8 setmanes de vida. A les Illes Balears, com a la majoria de països del nostre entorn, la incidència ha anat augmentant en els darrers anys especialment a infants menors de 3 mesos.

S'han proposat diverses estratègies de control de la malaltia mitjançant vacunació i a hores d'ara la que té més acceptació, tant per qüestions d'efectivitat com d'eficiència, és la immunització activa de la gestant en el darrer trimestre de l'embaràs, amb un doble objectiu: proporcionar protecció passiva al nounat i evitar la transmissió a partir de la mare, que és la persona que amb major freqüència s'ha demostrat la font de contagi. El període òptim de vacunació per maximitzar el pas transplacentari d'anticossos és el que va de la setmana 27 a la 36. Al nostre àmbit, la vacunació sempre s'ha considerat una activitat del camp de la Salut Pública que s'ha de gestionar amb criteris d'equitat i aquest és un element més a tenir en compte en el moment de la presa de decisions dins aquest camp i, dins aquest context, els professionals de la Salut Pública varen analitzar aquesta estratègia i la situació epidemiològica de la malaltia juntament amb el Comitè Assessor de vacunacions de les Illes Balears i varen recomanar la seva implantació. No obstant això, els problemes de proveïment de vacunes amb el component pertussis afecten molt directament la vacuna utilitzada per a aquesta intervenció i, per aquest motiu, es va haver de posposar mentre no es tengués la seguretat de comptar amb les dosis de vacuna suficient per dur-la a terme. A hores d'ara, si bé la situació no s'ha normalitzat per complet, hi ha disponibilitat de dosis per iniciar l'estratègia de vacunació a aquest col·lectiu.

Per tot això, la Conselleria de Salut dicta la següent

INSTRUCCIÓ

1. Incloure dins el Programa de vacunació de Salut Pública de la vacunació contra la tos ferina amb una dosi de vacuna dTpa de totes les dones embarassades entre les setmanes 27 i 36.
2. La vacuna s'ha d'oferir a totes les embarassades.
3. La vacuna utilitzada és la Diftèria-Tètan-Tos ferina de baixa càrrega (dTpa) de la marca Boostrix® de GSK (fitxa tècnica disponible a la web <http://vacunes.caib.es>)
4. En cas que alguna dona sol·liciti la vacuna després del termini indicat se li pot administrar, sempre informant que la probabilitat de protecció és més baixa, i evitaria fonamentalment el contagi al nadó a partir d'una possible infecció materna.

5. La vacuna s'ha d'administrar als centres de salut, independentment del lloc on es controli l'embaràs, en les mateixes condicions de gratuïtat que les vacunes incloses en calendari de vacunació infantil.
6. A les dones que no hagin rebut la sèrie completa de tètan-diftèria se'ls ha d'administrar les dosis que els falten però s'ha de tenir en compte que s'ha de fer coincidir una de les dosis amb el període indicat i que aquesta dosi ha de ser de dTpa.
7. La vacunació s'ha de registrar a e-SIAP com es fa amb la resta de vacunes administrades.
8. Les vacunes s'han de sol·licitar de la forma habitual a programa de vacunacions de la Conselleria de l'illa corresponent:
 - Mallorca: tel. 971 177332; fax 971 177377; e-mail vacunes@dgsanita.caib.es
 - Menorca: tel. 971 360426; fax:971 36 9175; e-mail abarber@dgsanita.caib.es; cfernandez@dgsanita.caib.es
 - Eivissa i Formentera: tel. 971306700, 971306764, fax 971 399838; e-mail amartinez@dgsanita.caib.es; acasqueiro@dgsanita.caib.es
9. Qualsevol altra situació particular s'ha de consultar amb els responsables del programa de vacunacions de la Conselleria de l'illa Corresponent.

Palma, 11 de novembre de 2015

Directora general de Salut Pública i Participació

Maria Ramos Monserrat